

1.číslo • júl 2021

MALOHONT

novinky z regiónu

Informačný občasník Miestnej akčnej skupiny MALOHONT • www.malohont.sk

Miestna akčná skupina

MALOHONT

Na podporu projektov
v regióne máme ešte
viac ako 2 mil. eur

Schválili sme prvých
15 projektov

Tipy na výlety v regióne
Gemera-Malohont

S fotoaparátom za
regionálnymi výrobcami

Schválili sme prvých 15 projektov

Oneskorenie podpory pre rozvoj vidieka

Od roku 2017 má MAS MALOHONT schválenú finančnú podporu v rámci programového obdobia 2014 - 2020 vo výške 3 450 437,62 €, a to na základe Rozhodnutia PPA o schválení stratégie a udelení štatútu MAS (s účinnosťou od 05.12.2017). Uvedené financie sú určené na realizáciu stratégie miestneho rozvoja pod názvom **Srdcom spätí s Malohontom, jeho rozvoj je naším mottom**, tzn. na podporu projektov v regióne (85 %) a na prevádzku MAS, informačné aktivity a propagáciu regiónu (15 %). Čas na ich vyčerpanie uplynie v roku 2023.

Reálne mohla MAS začať svyhlasovaním výziev na predkladanie projektov až po podpise príslušných zmlúv a po vytvorení administratívnych a technických podmienok pre ich vyhlasovanie zo strany MPRV SR, resp. PPA a MIRRI SR, čo v rámci PRV bolo od júna 2019 a v rámci IROP až od februára 2021. Odvtedy MAS vyhlásila 9 výziev v rámci PRV, z ktorých 7 je uzavretých a 5 výziev v rámci IROP, ktoré sú stále aktuálne.

Bývalá škola v obci Lukovišťa pred rekonštrukciou za účelom zriadenia galérie

Prvé schválené projekty

MAS vyhodnotila prvú výzvu na predkladanie projektov v roku 2020 a schválila v nej 2 z 5 predložených projektov. V ďalších šiestich výzvach, ktoré boli vyhodnotené v prvej polovici roka 2021, schválila 13 zo 16 projektov. Po administratívnej kontrole, odbornom hodnotení a výbere projektov na úrovni MAS boli všetky projekty zaslané na kontrolu na PPA, ktorá k nim vydá definitívne rozhodnutie o schválení, pričom dodnes nebolo vydané ani jedno.

Prvé predložené projekty na MAS v rámci programového obdobia 2014 - 2020

Zoznam projektov schválených na úrovni MAS k 30.6.2021

Žiadateľ	Názov projektu	Žiadaná a schválená suma (€)
Obec Hrachovo	Rekonštrukcia objektu v obci Hrachovo pre rozvoj podnikania	96 080,54
Mesto Hnúšťa	Rekonštrukcia existujúcej prístavby kultúrneho domu	100 000,00
Obec Sušany	Revitalizácia parku v Sušanoch	10 998,90
Obec Čerenčany	Úprava verejného priestranstva v obci Čerenčany	28 300,00
Obec Lehota nad Rimavicou	Revitalizácia námestia v obci Lehota nad Rimavicou	9 908,91
Obec Hrnčiarska Ves	Oddychový kultúrny park v obci Hrnčiarska Ves	40 000,00
o.z. NOX ET SOLITUDO Lukovišťa	Zriadenie galérijného zariadenia - Galéria Aliny Ferdinandy	94 953,06
Obec Sušany	Pamätná izba v obci Sušany	9 580,00
Obec Zacharovce	Rozhľadňa v obci Zacharovce	15 202,80
Mesto Hnúšťa	Obnova kultúrnej pamiatky - Petrivaldského vily	94 999,84
Obec Rimavská Baňa	Výstavba zastrešeného pódia - amfiteáter	21 555,82
Obec Utekáč	Rekonštrukcia nevyužívaného objektu pre rozvoj podnikania v obci Utekáč	44 895,53
Obec Ožďany	Amfiteáter s oddychovou zónou	65 000,00
Obec Veľký Blh	Rekonštrukcia a modernizácia kultúrneho domu	40 026,59
Ing. Irena Keľová Veľké Teriakovce	Rekonštrukcia ubytovacieho zariadenia Horáreň	99 995,14
Spolu		771 497,13

Skratky

IROP - Integrovaný regionálny operačný program SR, **MAS** - miestna akčná skupina, **MIRRI** - Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, **MPRV** - Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, **PPA** - Pôdohospodárska platobná agentúra, **PRV** - Program rozvoja vidieka SR

V grantovom programe 2020 sme podporili 6 obcí

Uplynulý 10. ročník grantového programu bol určený predovšetkým pre malé obce do 200 obyvateľov a mimovládne neziskové organizácie pôsobiace na ich území. Na úpravu verejných priestranstiev, budovanie drobnej infraštruktúry, rekonštrukciu objektov spoločenského významu alebo na budovanie prvkov turistickej infraštruktúry mohli získať finančnú podporu vo výške od 1 000 do 3 500 €. Do termínu uzávierky bolo prijatých 7 projektov. Vzhľadom na počet dosiahnutých bodov a dostupné finančné prostriedky

bolo schválených 6 z nich, ktoré si dokopy rozdelili 15 000 €.

V rámci hlavných oblastí podpory bolo schválených 5 projektov. Vďaka nim bolo výsadbou zelene a drevín upravené verejné priestranstvo v obci Horné Zahorany, zrekonštruované autobusové zastávky v Lukovištiach a na Babinci či opravená zatekajúca strecha kultúrneho domu v obci Budikovany. V Kraskove bol za kultúrnym domom vybudovaný prístrešok, ktorým obec doplnila existujúcu oddychovú zónu s ihriskom. Drobnu

Grantový program MAS je realizovaný vďaka finančným príspevkom 43 obcí zahrnutých do územia MAS MALOHONT.

úpravou prešlo aj verejné priestranstvo v centrálnej časti obce Veľké Teriakovce, ktorá získala symbolickú podporu vo výške 500,00 € v rámci doplnkových oblastí podpory ako odmenu za víťazstvo v súťaži o najlepšie povzbudzujúcu obec v rámci cyklistických pretekov Teatro Okolo Malohontu 2019.

Autobusová zastávka v Lukovištiach pred a po rekonštrukcii

Na podporu projektov v regióne máme ešte **viac ako 2 mil. €**

V súčasnosti má MAS vyhlásených 7 výziev na predkladanie projektov, z toho 2 v rámci PRV a 5 v rámci IROP, v ktorých má dokopy k dispozícii 2 155 955,87 €. Podrobné podmienky nájdete na web stránke MAS www.malohont.sk v časti Výzvy.

Výzvy pre podnikateľský sektor

6.1 Pomoc na začatie podnikateľskej činnosti pre mladých poľnohospodárov
Výška príspevku na 1 projekt: 50 000 €

6.3 Pomoc na začatie podnikateľskej činnosti pre rozvoj malých poľnohospodárskych podnikov

Výška príspevku na 1 projekt: 15 000 €
A1 Podpora podnikania a inovácií (ekonomické činnosti rôzneho zamerania)
Výška príspevku na 1 projekt: 10 000 – 100 000 €

Výzvy pre verejný a občiansky sektor

B1 Investície do cyklistických trás a súvisiacej podpornej infraštruktúry

Výška príspevku na 1 projekt: 10 000 – 100 000 €

B2 Zvyšovanie bezpečnosti a dostupnosti sídiel

Výška príspevku na 1 projekt: 10 000 – 100 000 €

C1 Komunitné sociálne služby

Výška príspevku na 1 projekt: 10 000 – 100 000 €

C2 Terénne a ambulantné služby

Výška príspevku na 1 projekt: 10 000 – 100 000 €

Tipy na výlety v regióne Gemer-Malohont

Schladenie v jaskyniach

Vedeli ste, že takou pestrosťou prístupných jaskýň ako Gemer, neoplýva žiaden iný región v Európe? V Krásnohorskej jaskyni môžete obdivovať najväčší kvapel' v Európe, v Gombaseckej 3-metrové tenké brčká, v jaskyni Domica sa plaviť po podzemnej rieke Styx, v Dobšinskej ľadovej jaskyni príjemne schlaďte počas horúcich letných dní a v blízkosti Jelšavy vzhliadnuť najkrajšiu aragonitovú jaskyňu Európy - Ochtinskú aragonitovú jaskyňu.

Gotické kostolíky

Gemer sa však nepýši len podzemnými klenotmi. Na jeho území je roztrúsených vyše 20 kostolov so vzácnymi stredovekými nástennými maľbami - freskami, ktoré obdivujú návštevníci z celého sveta. O ich ochranu, pamiatkovú obnovu a propagáciu sa stará aj združenie Gotická cesta, ktoré každoročne v letnej sezóne organizuje podujatie Gotická cesta otvorená. Počas vybraného dňa sprístupní naraz viac ako tucet kostolov s odborným a pútavým výkladom sprievodcov. Nechýbajú medzi nimi ani malohontské kostoly v Rimavskej Bani, Rimavskom Brezove, Kraskove a Kyjatiaciach.

Zážitky v prírode

Od minulého roka poskytujú Mestské služby v Jelšave dve zážitkové atrakcie pre návštevníkov. Prvou je rekreačné splavovanie rieky Muráň okolo samotného mesta. Krásu Muránky, ako riek domáci nazývajú, môžu milovníci vodáckej turistiky objavovať individuálne alebo skupinovo v jedno až štvormiestnych kajakoch. Ide o nenáročnú plavbu charakteristickú miernymi zákrutami a krásnymi zákutiami, vhodnú i pre začiatčníkov. Pozorovať tu možno okrem krásnej fauny a flóry aj prítomnosť bobrov, ktorú dokazujú ohlodené a popadané stromy. Sezóna splavovania trvá od 15. apríla do 31. októbra. Druhou, trochu adrenalínovejšou atrakciou, je 6 kilometrov dlhý zjazd na horských kolobežkách z vrchu Hrádok po lesnej ceste do Jelšavy. Tak ako pri splave rieky, aj tu je návštevníkom poskytnutý kompletný servis vrátane zapožičania kolo-bežiek a odvozu.

Jaskyňa Domica
Foto: Pavol Staník

Gotický kostol v Kraskove
Foto: Štefan Maksi

Zjazd na horských kolobežkách z Hrádku do Jelšavy
Foto: OOCR GEMER

Koprášsky (Mníšanský) viadukt
Foto: OOCR GEMER

Na dvoch kolesách môžete spoznávať aj Gemerské spojky, ktoré predstavujú nedokončené železničné prepojenia z obdobia druhej svetovej vojny. Ich súčasťou sú aj 36 metrov vysoký Koprášsky (Mníšanský) viadukt, Koprášsky tunel a Slavošovský tunel, ktorý je svojou dĺžkou 2 401 metrov najdlhším cyklotunelom v Európe a tretím najdlhším na svete. Prejsť ním na bicykli či pešo je nezabudnuteľným zážitkom.

Za Gemerskými spojkami Vás vo vybrané víkendy dovedie aj cyklobus z Hnúšťa. Účast' je potrebné vopred nahlásiť na tel. čísle 0901 706 641 alebo emailom na mksk@hnusta.org

Gotický kostol v Rimavskom Brezove
Foto: Miroslav Janšto

Gombasecká jaskyňa
Foto: Michal Rengevič

CYKLOBUSOM ZA GEMERSKÝMI SPOJKAMI

Bicyklom po stopách nedokončeného projektu železnice

Smer/Odjazd	Čas	Smer/Odjazd	Čas
Hnúšťa	8:00	Hnúšťa	15:25
Tisovec	8:15	Tisovec	15:10
Muráň	8:30	Muráň	14:55
Revúca	8:40	Revúca	14:45
Ochtinská aragonitová jaskyňa	9:05	Slavošovce	14:00

Dátumy jász: 3.7. | 4.7. | 17.7. | 18.7. | 7.8. | 8.8. | 21.8. | 22.8. | 11.9. | 12.9. | 25.9. | 26.9.
Cena 10€/osobu. Účast' je potrebné vopred nahlásiť buď na tel. čísle 0901 706 641, emailom: mksk@hnusta.org alebo na stránke mesta Hnúšťa

BANSKOBYSTRICKÝ
SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

IGEMER

Viac sa o týchto miestach dozviete na webe www.regiongemer.sk

Inšpirujte sa pri plánovaní výletov v našom regióne - sledujte Facebook a Instagram RegionGemer.

IGEMER

Pripravené v spolupráci
s Oblastnou organizáciou
cestovného ruchu GEMER,
ktorá pôsobí aj na území MAS.

Čo sa skrýva za motívom regionálnej značky

Minulosť regiónu odráža sa v glazúre krčahu, ktorý je ústredným motívom značky regionálny produkt GEMER-MALOHONT. Hlina tvorí jeho základ. Ona je bohatstvom regiónu i zdrojom obživy. Pre hrnčiarov je vzácnou surovinou, ktorá ich rukami nadobúda tvar. Hoc krehkým sa najprv môže zdať ich výtvar, v žiarí pece zmocnie a uchová príbehy zeme. Z jej plodín majú potechu roľníci, ktorí do nej s vierou vkladajú semiačka a s vďakou prijímajú jej dar, drahocennú

úrodu. V nej zakorenené trsy trávy sú obživou pre statok a radosťou pre gazdov, ktorí sa jej pri kosbe odvdžia piesňou. V ľuďoch sú tu silno zapustené korene späté so zvyklosťami a prácou rúk. Nimi miesia cesto, stáčajú med i doja, nimi prejde do košíka úroda zo stromov aj poľa, nimi vyrezávajú, vyšívajú či tkajú. V nich s úctou vytvárajú regionálne produkty GEMER-MALOHONT.

Autorka textu: Zuzana Tesáková

S fotoaparátom a kamerou za regionálnymi výrobcami

Podpora regionálnych produktov patrí medzi priority MAS MALOHONT, preto sme aj v roku 2020 pokračovali realizáciou aktivít, ktorými sme sa snažili zviditeľniť regionálne produkty a priblížiť ich spotrebiteľom v regióne i mimo neho. Vďaka podpore nášho projektu z Banskobystrického samosprávneho kraja sme sa vybrali za výrobcami s fotoaparátom a kamerou, aby sme pre nich zhotovili propagačné videá a produktové fotografie. Okrem toho sme im tak ako každý rok zabezpečili aj nálepky s logom značky, ktorými sú označované vybrané regionálne produkty.

Propagačné videá

Krátke a pútavé promo videá, ktoré vznikli v rámci projektu, budú využívané na spoločnú aj individuálnu propagáciu regionálnych produktov v online priestore. Dokopy sme vytvorili 23 videí o vybraných regionálnych produktoch, ktoré postupne zverejňujeme na sociálnych sieťach a po redizajne web stránky regionálnej značky budú umiestnené aj na podstránkach jednotlivých regionálnych výrobcov. Ďalšie 2 videá prezentujú osobitne potravinárske produkty a osobitne remeselné výrobky a 1 video hovorí vo všeobecnosti o regionálnej značke.

Keramická dielňa Tímei Csankovej z Gemerských Dechtárov

S FINANČNOU PODPOROU
BANSKOBYSSTRICKÉHO
SAMOSPRÁVNÉHO KRAJA

Vo vzdelávacej včelnici Včelí kRaj
v Kokave nad Rimavicou pri včelách Dávida Turčániho

Často kladené otázky

Čo znamená skratka MAS?

MAS (alebo aj MASka) je skratkou slovného spojenia miestna akčná skupina, ktorým sa naprieč celou Európskou úniou označujú združenia zamerané na všestranný rozvoj vidieckych regiónov. Ide o zoskupenia obcí, podnikateľov a občianskych organizácií, ktoré pôsobia vo vymedzenom regióne a prostredníctvom spoločných aj individuálnych aktivít a projektov prispievajú k jeho rozvoju.

Ktoré obce patria do územia MAS MALOHONT?

Územie MAS MALOHONT tvorí v súčasnosti 43 obcí, z toho 1 mesto: Babinec, Budikovany, Čerenčany, Dražice, Drienčany, Ďubákovo, Hnúšťa, Horné Zahorany, Hostišovce, Hrachovo, Hrnčiar-ska Ves, Hrnčiar-ske Zalužany, Hrušovo, Chvalová, Klenovec, Kraskovo, Kociha, Kokava nad Rimavicou, Kružno, Kyjatice, Lehota nad Rimavicou, Lipovec, Lukovišťa, Nižný Skálnik, Ožďany, Padarovce, Poproč, Potok, Rimavská Baňa, Rimavské Brezovo, Rimavské Zalužany, Rovné, Selce, Slizké, Sušany, Šoltýska, Španie Pole, Teplý Vrch, Utekáč, Veľké Teriakovce, Veľký Blh, Vyšný Skálnik, Zacharovce

Môže sa o podporu projektu uchádzať aj obec mimo územia MAS?

Nie. O podporu projektov zo zdrojov, ktoré prerozdelduje MAS MALOHONT, sa môže uchádzať len obec, ktorá patrí do jej územia. Rovnakú možnosť majú aj podnikateľské subjekty alebo mimovládne neziskové organizácie, ktoré majú sídlo alebo prevádzku v tejto obci. O zahrnutí obce/mesta do územia MAS rozhoduje obecné/mestské zastupiteľstvo.

Produktové fotografie

Fotografie produktov a výrobcov pri práci boli zhotovené profesionálnym fotografom a sú využívané v online marketingu, ale aj v tlačných propagačných materiáloch. V minulom roku pribudlo do databázy MAS viac ako 200 fotografií pre 20 regionálnych producentov.

V oboch prípadoch sme kvôli sezónnosti niektorých produktov, ale aj kvôli iným aktivitám MAS, nestihli zhotoviť fotografie či videá pre všetkých výrobcov tak, ako sme plánovali. Pokúsime sa to v tomto roku dobehnúť.

V sade čiernych ríbezlí vinárstva
PADÁR s.r.o. v Padarovciach

Hľadáme možno práve teba

Máš rád/rada región Gemer-Malohont? Vidíš význam v podpore regionálnych produktov? Baví ťa práca s ľuďmi, ale nie je ti cudzia ani práca na počítači? Chceš získať skúsenosti z tejto oblasti? Ak si odpovedal/a áno, ozvi sa nám.

Aktivity regionálnej značky presahujú územie MAS MALOHONT a posledné roky aj naše ľudské kapacity. Aj napriek tomu, že sa nám pravidelne darí získavať podporu cez rôzne projekty, vždy sa jedná o financie na konkrétne aktivity, nie na ľudí, ktorých by sme potrebovali. Preto hľadáme v tejto fáze dobrovoľníka, neskôr možno aj zamestnanca, ktorý by sa tejto aktivite ujal a posunul ju o krok vpred alebo aspoň udržal.

Kontakt:

Ing. Miroslava Vargová, manažérka MAS MALOHONT
0903 772 453, mirkakubka@malohont.sk

Výstava fotografií v parku

Srdečne vás pozývame na vernisáž výstavy fotografií zo súťaže Malohont mojimi očami 2020, ktorá sa uskutoční v parku pri Knižnici prof. Štefana Pasiara v Hnúšti vo štvrtok 26. augusta 2021 o 16:00 hod. Počas výstavy sa dozvieme mená autorov víťazných fotografií, ktoré si budete môcť spolu s ďalšími pozrieť v priestoroch knižnice až do konca novembra 2021.

Do súťaže sa zapojilo celkovo 30 fotografií vo veku od 16 do 59 rokov prevažne z obcí MAS MALOHONT, ale aj z Rimavskej Soboty, Lučenca či Banskej Bystrice. Zo 184 fotografií bolo 25 vyradených kvôli nesplneniu podmienok súťaže, pričom najčastejším dôvodom bolo nedostatočné rozlíšenie a miesto zhotovenia fotografií alebo nedodržanie počtu fotografií v rámci jednotlivých kategórií.

Zvyšných 159 fotografií postúpilo do verejného hlasovania. Najviac z nich

Kamufláž (Hnúšťa)
Foto: Lukáš Podhorčík

súťažilo už tradične v kategórii Prírodné krásy (53), potom nasledovali kategórie Ľudia a život (44), Kultúrne dedičstvo (34) a kategória Naše obce (28). O víta-

zoch v jednotlivých kategóriách rozhodovala okrem verejnosti aj hodnotiaca komisia, ktorá vybrala 12 víťazných fotografií.

Ďalší ročník fotosúťaže je tu

Miestna akčná skupina MALOHONT vyhlasuje 9. ročník fotografickej súťaže Malohont mojimi očami, ktorá je určená pre malých aj veľkých, amatérskych aj profesionálnych fotografov.

Súťažné fotografie je možné poslať do 31.10.2021 na adresu:
info@malohont.sk

Zámerom fotosúťaže je ukázať to najlepšie, čo v regióne Malohont máme, a to očami fotografov, ktorí tu žijú, pôsobia alebo sa sem radi vracajú. Foto-

grafie je možné poslať do 4 súťažných kategórií:

1. Prírodné krásy
2. Kultúrne dedičstvo
3. Ľudia a život
4. Naše obce

O víťazoch v jednotlivých kategóriách rozhodne hodnotiaca komisia a svojich favoritov si bude môcť vybrať aj verejnosť prostredníctvom hlasovania na web stránky MAS MALOHONT. Vyhlásenie výsledkov a odovzdanie cien

víťazom prebehne na jar 2022 v Hnúšti počas otvorenia výstavy fotografií, na ktorú budú pozvaní všetci zapojení súťažiaci aj verejnosť.

Z vybraných fotografií bude vydaný kalendár na rok 2022. Vybrané fotografie postúpia okrem toho do celoslovenskej súťaže Najkrajšia fotografia z územia MAS, ktorej vyhlasovateľom je Národná sieť rozvoja vidieka SR. Podrobné podmienky súťaže a prihlášku nájdete na web stránke MAS: **www.malohont.sk**

Novinky z regiónu MALOHONT

Vydala: Miestna akčná skupina MALOHONT, 2021

Sama Vozára 154, 980 52 Hrachovo - 047/5695 533, info@malohont.sk

Neoznačené texty: Miroslava Vargová

Foto: Archív MAS MALOHONT a OOCR GEMER, Martin Babarík, Petra Rapčanová, Pavol Staník, Štefan Maksi, Ján Ľupták, Miroslav Janšto, Michal Rengevič, Lukáš Podhorčík

Grafická úprava: Martin Babarík

Náklad 9 000 ks. Neprešlo jazykovou úpravou. Nepredajné.

www.malohont.sk, www.facebook.com/malohont

EURÓPSKA ÚNIA
Európske štrukturálne a investičné fondy

Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka: Európa investuje do vidieckych oblastí.

Program
rozvoja vidieka SR
2014-2020

Integrovaný regionálny
operačný program
2014 - 2020